

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za peticije

2011/2069(INI)

13.7.2012

MNENJE

Odbora za peticije

za Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

o razmerah na področju temeljnih pravic v Evropski uniji (2010–2011)
(2011/2069(INI))

Pripravljalnica mnenja: Adina-Ioana Vălean

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za peticije poziva Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- ob upoštevanju poročila Komisije o izvajanju Listine EU o temeljnih pravicah za leto 2011 (COM(2012)0169),
- ob upoštevanju poročila Evropskega parlamenta o državljanstvu EU iz leta 2010 – Odpravljanje ovir za pravice državljanov EU¹,
- ker se skoraj tretjina peticij, ki jih prejme Evropski parlament, nanaša na domnevne kršitve temeljnih pravic, navedenih v Listini;

Splošne opombe

1. v tem okviru znova potrjuje, da imajo Evropska unija in njene institucije dolžnost in odgovornost spoštovati, zagotavljati, varovati in spodbujati temeljne pravice, državljanske svoboščine ter evropska načela in vrednote, ki so za evropske državljane v EU neodtujljive, na podlagi Listine in členov 2, 7 in od 9 do 12 PDEU, zlasti v primerih, ko te pravice niso učinkovito in primerno zagotovljene na nacionalni ravni; vztraja na dejstvu, da se člen 51 Listine ne bi smel uporabljati za zmanjševanje pomena Listine in njene uporabe, ter poudarja, da ta člen ne razveljavlja vloge in pooblastil, ki jih imajo institucije Evropske unije v zvezi z varstvom, zaščito in spodbujanjem evropskih temeljnih vrednot, kot sta spoštovanje človekovega dostojanstva in svobode, ter načel demokracije, pravne države, dobrega upravljanja, miru, državljanstva, enakosti med spoloma in nediskriminacije;
2. ponovno poudarja dolžnost in odgovornost Parlamenta do evropskih državljanov in prebivalcev Unije, da varuje in spodbuja njihove interese. Ta vez med parlamentom in državljani se izrazi pri postopku peticij, ki ga je uvedla Pogodba s členom 227, ki Parlament obvezuje, da po potrebi in na podlagi dejstev vsakega primera posebej v imenu vlagateljev peticij išče zunajsodne rešitve, da bi tako pomagal državljanom pri uveljavljanju njihovih temeljnih pravic in državljanskih svoboščin ter zagotovil primerno uporabo vrednot in načel iz Listine in Pogodb po vsej Evropski uniji in v vsaki državi članici;
3. poziva države članice, naj izpolnijo svoje obveznosti in zaščitijo temeljne pravice in državljanske svoboščine svojih državljanov, spremenijo ali črtajo tiste določbe, ki omejujejo temeljne pravice državljanov, ter jih poziva, naj izpolnijo svoje zaveze in obveznosti, ki iz njih izhajajo, v skladu z določbami Lizbonske pogodbe², da bo EU podpisala in ratificirala Evropsko konvencijo o človekovih pravicah ter tako zapolnila vrzeli v pravnem varstvu in evropskim državljanom zagotovila enake pravice v zvezi z akti Unije, kot jih imajo sedaj v zvezi z državami članicami Unije; v zvezi s tem ponovno opozarja na potrebo po jasnih informacijah v zvezi s področjem učinkovanja in uporabe

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0120.

² PEU, člen 6(2).

Konvencije v razmerju do Listine, da bi se izognili zmedi med državljani o tem, na koga naj se obrnejo, ko pride do domnevnih kršitev temeljnih pravic;

4. poudarja tesno povezanost pravic, ki so neločljivo vezane na državljanstvo EU, in pravic iz Listine o temeljnih pravicah, ki veljajo za vse osebe na ozemlju EU;

Posebna vprašanja

5. poziva Svet, naj spoštuje svoje zaveze v zvezi s temeljnimi pravicami in nujno sprosti predlog direktive Sveta o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na spol, vero, kulturo, jezik, izobrazbo, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost, ki ga je Komisija predložila 2. julija 2008; pri tem poudarja pravice najbolj ranljivih skupin ljudi, in sicer otrok, zlasti zaradi varovanja njihove osebne celovitosti ter v okviru čezmejnih sporov glede dodelitve v varstvo in vzgojo in pravic staršev do stikov, pa tudi invalidov, starejših in narodnostnih manjšin;
6. poziva države članice, naj zagotovijo učinkovito izvrševanje direktive o enakem obravnavanju oseb ne glede na raso ali narodnost¹, pa tudi ustrezne zakonodaje o enakem obravnavanju ne glede na spol²;
7. obžaluje primere diskriminacije manjšin in sicer zaradi načela, da je človekovo dostojanstvo nedotakljivo, in poziva Svet, naj deluje učinkovito in odgovorno in tako spodbuja vrednote Unije v zvezi z državami članicami, ki ne spoštujejo zavez iz Pogodbe o teh vprašanjih,
8. opozarja na številne peticije, ki zadevajo omejevanje svobode medijev, ter poziva Komisijo, naj Agenciji EU za temeljne pravice dodeli vlogo spremljanja in preučevanja zakonodaje na tem področju, da se zagotovi uporaba skupnih standardov za pluralnost medijev in medijsko svobodo, pa tudi spremljanja stanje demokracije in temeljnih pravic v državah članicah, z letnimi poročili o njenih ugotovitvah; posledično zahteva, naj se Agenciji dodelijo ustrezna sredstva za opravljanje teh nalog; pozdravlja samoiniciativno poročilo Parlamenta o določitvi standardov za svobodo medijev v EU, ki bi lahko vodilo k pregledu zakonodaje EU, in predlaga združitve Agencije za temeljne pravice in Evropskega inštituta za enakost spolov ali vzpostavitev pravnega okvira, ki bi predvidel tesno sodelovanje in usklajevanje med tema dvema agencijama, za učinkovit boj proti kršitvam pravic, ki so zagotovljene z Listino o temeljnih pravicah;
9. poziva Komisijo, naj nujno zagotovi, da države članice prenesejo in pravilno izvajajo Direktivo 2004/38/ES o prostem gibanju državljanov, saj je veliko peticij o težavah v zvezi s tem vprašanjem;
10. znova opozarja, da so prenosljivost socialnovarnostnih dajatev, pokojnin in zdravstvenega zavarovanja ter priznavanje poklicnih kvalifikacij in akademskih dosežkov pomembne pravice, ki omogočajo, da polno uveljavljanje temeljnih pravic in državljanskih svoboščin, vključno na podlagi dokončnega oblikovanja notranjega trga, vendar ugotavlja, da se

¹ 2000/43/ES o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost.

² 2004/113/ES o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi z njimi; 2006/54/ES o izvajanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu.

veliko državljanov še vedno sooča s težavami pri uveljavljanju teh pravic; zato poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo ustrezno spoštovanje, zagotavljanje, uporabo in razvoj teh pravic;

11. poudarja, da vloga Komisije kot varuhinje Pogodb ni omejena na zagotavljanje, da države članice zakonodajo prenesejo, temveč zajema polno in pravilno izvajanje zakonov, zlasti z namenom varstva temeljnih pravic državljanov; opozarja na pravno vrzel na področju dostopa državljanov do pravnih instrumentov v primerih, ko države članice niso prenesle zakonodaje EU, ki jih neposredno zadeva, ali pa so to storile z zamudo;
12. predlaga, naj letno poročilo Komisije o človekovih pravicah vključuje oceno razmer v državah članicah; predstavlja predlog Parlamenta, da se organizira letna konferenca, ki bi jo v sodelovanju s civilno družbo in drugimi zainteresiranimi stranmi na tem področju skupaj gostila Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter Odbor za peticije;
13. pozdravlja politiko Komisije, da državljanom zagotavlja konkretne informacije o njihovih pravicah in pravnih instrumentih, ki so jim na voljo v primeru kršenja njihovih temeljnih pravic, ter ugotavlja, da bosta večja doslednost in usklajenost pri delovanju in javni predstavitvi različnih komunikacijskih orodij Komisije ključni za to, da bodo te informacije bolj dostopne državljanom; hkrati poudarja dejstvo, da to Komisije ne odvezuje od njenih institucionalnih dolžnosti, da analizira pritožbe državljanov v zvezi z možnimi kršitvami temeljnih pravic s strani EU in držav članic pri izvajanju prava EU ter v zvezi s sistematično neuspešnostjo držav članic na področju varstva temeljnih pravic; poziva Komisijo, naj izpolnjuje svojo vlogo varuhinje evropskega pravnega reda, ki temelji na demokraciji in temeljnih pravicah, in naj zadevne države članice opozarja na take primere; meni, da bi Evropski parlament, katerega področje politične dejavnosti je precej širše, moral vsem državljanom in prebivalcem EU predstaviti ukrepe, ki jih sprejema za varstvo in zaščito temeljnih pravic;
14. poziva Komisijo, naj pregleda uredbo o ustanovitvi Agencije za temeljne pravice ter okrepi njen mandat, pooblastila in neodvisnost.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	12.7.2012
Izid končnega glasovanja	+: 21 -: 0 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Margrete Auken, Victor Boștinaru, Philippe Boulland, Giles Chichester, Nikolaos Huntis (Nikolaos Chountis), Ilijana Malinova Jotova (Iliana Malinova Iotova), Carlos José Iturgaiz Angulo, Lena Kolarska-Bobińska, Erminia Mazzoni, Willy Meyer, Hrisula Paliadeli (Chrysoula Paliadeli), Nikolaos Salavrakos, Jarosław Leszek Wałęsa, Rainer Wieland
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Zoltán Bagó, Birgit Collin-Langen, Axel Voss
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Ioan Enciu, Petru Constantin Luhan, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Franck Proust, Renate Sommer, Hermann Winkler